אין פלאַנטער פון לעבן . . .

פון מ. ס.

א העכסט שפּאַנענדער ראָמאַן פון דעם מאָדערנעם אידישן לעבן אין אַמעריקע

(פאָרזעצונג)

מאָרגע ווי דאס איז, האט ער ווייטער געטראַכט, וואס קיינער קאָן זיך נאָר ניט פאָרשטעלן אויף אים, דעם אנגעזעענעם מר. נאָרבער, אז ער זאָל טאָן אזא זאַך... אין זיין אוטאָריטעט האט מר. נאָרבער געשמייכלט צו זיך אליין. עס האט אים אפילו הנאה געטאָן וואס ער איז אזא בריה און קאָן אפנאַרן די נאַנצע וועלט... אין דער זעלבער צייט האט ער זיך געפילט אזוי ווי אביסל באַליידיקט... וואס הייסט טאָן גלויבט ניט אויף אים, אז ער וואָלט געקאָנט פאַרפירן א מיידל ?... וואס זשע עס איז שוין נאָר קיין מאַנסבילד ניט ?

מיט די לעצטע נעראַנגען האט ער געוואָלט זיך אליין צעשטרייען אין פאַרטרייבן פון זיך די שווערקייט שאַפן, וואס האבן ניט אויפגעהערט אים צו פאַרפאָלגן... אמת טאָקע, לאָיער זייד איז א "מאַכער", האט "פיל", אין אויסגעבונדן מיט אלע דזשאַרזשעס... אבער וואס קאָן א דזשאַרזש טאָן וואָן זיין קיים פאַלט אריין אין די הענט פון נאָר נעווען שווער דעם ער־שטען מאָל צו פאַרזוכן דעם טעם פון באַרוישנדיגע געטראַנקען, דעם טעם פון זיין שכור און ניט וויסן אויף וואס פאַר א וועלט מען גייט אַרום; נאָכדעם האט עס זי שוין געצויגן צו דעם דאָזיקן נאַכטלעבן אזוי ווי מיט צוואַנגען. זי האט שוין ניט געוואָרט אז אלעקס זאָל זי רופן. זי האט שוין אים גערופן.

און אזוי פאַר'שכור'ט און באַטויבט איז זי געוואָרן פון דעם דאָזיקן לעבן, איז וועלכן זי איז אריינגעפאַלן, אז זי האט פאַרגעסן אין דער נאַנצער וועלט אַרום איר. זי איז אַרומגעגאַנגען אזוי ווי אויף א פרעמדער וועלט, בסדר אזוי ווי באַרוישט. און אין דערהיים איז זי געווען אזוי ווי א גאַסט. מיט דער מוטער האט זי זעלטן גערעדט און דעם פאָטער האט זי כמעט ניט געזעען.

אין איינער פון יענע נעכט האט זי זיך געפילט באַזונדערס באַרוישט. זי האט, ווייזט אויס, צופיל געטרונקען. זיי האבן זיך געפונען אין א נידעריקער איבערגעהייצטער הויז, וואס איז געווען באַלייכטן פון טונקל־רויטע לאַמפּן. מע־נער און פרויען האבן זיך געדרייט פאַר אירע אויגן אין א ווילדן מאַנץ. די פרויען האבן געריידט פונקט ווי די מענער, און פון דעם רויך איז דער קאָפּ איר געוואָרן נאָך שווערער. אירע אויגן האבן זיך געקלעפּט. עס האט זי געצויגן צום בעט.

— איך דיך ליב, מיידל !... — האט ער געשמאַלט מיט א הייזעריקער שמיכע.

לוסי האט צום אנהויב זיך צוגעצויגן ליעט צו אים. עס האט זיך איר אויס־געוויזן אז דאס האט אלעקס זיך אויפגע־געזעצט לעבן איר. אזוי גיך אבער ווי זי האט דערפילט זיין שוויסיקן ערעך און האט דערהערט די הייזעריקע שטי־מע, האט זי געגעבן א געשריי פאַר שרעק און האט מאַן אויסגעקע־שטויסן פון זיך מיט, אלע אירע כחות.

— אויעק לומפּ ! ... — האט זי אויסגעשריען.

דער מאַן האט זיך איבערגעקערט ווי גרויס ער איז געווען. ער האט זיך אויסגעצויגן איבער דער לענג פונם גאַלאַנק פאַר. דער עולם האט געלאַכט און האט ווייטער נעטאַנצט, ניט אפ־שטעלנדיק זיך לעבן אים אפילו א מי־נוט. לוסי האט אין א מאָמענט אזוי ווי אויסגעניכטערט און האט מיט שרעק געקוקט אַרום זיך. וואו איז זי דאָ ? וואו איז אלעקס ? פאַרוואס נעמט ער זיך דאָ ניט אן פאַר איר ?

זי האט אים באַלד דערזען, איר אלעקסן. ער איז געווען צווישן עולם. עס איז געווען עס איז פאַרגעקומען. אבער אומזיסט האט לוסי דערוואַרטעט אז ער זאָל צוליפן און באַשטראָפן דעם פרעכן מאַן, אנשטאָט דעם איז ער צו־געקומען אן האט א קוק געטאָן אויף איר מיט זיינע שאַרפע שווארצע אויגן, פאַר וועלכע לוסי האט זיך כמעט אזוי ווי דערשראָקן.

— א, אלעקס, דער מאַן !... — האט זי אויסגערופן און האט אויסגע־שטרעקט אירע הענט קעגן אים.

— פאַרוואס האסטו אים א שליי־דער געטאָן ? — האט אלעקס געפרעגט מיט כעס.

— א, אלעקס ! — האט זי געשטאָ־מעלט — האסט געראַרפט זעען וואס ער האט מיר געטאָן !...

— ער האט געטאָן וואס אלע טוען !

— האט אלעקס זיך געבייזערט — און אויב דו ווילסט דאָ פאַרברייגנען דאַרפסטו ניט זיין בעסער ווי יענע אלע...

— א, אלעקס ! — גאָט מיינער !

— האט לוסי אויסגערופן און האט זיך א כאַפּ געטאָן ביים קאָפּ — וואס זייט־נען דאס פאַר א רייד ! ווי קענסטו נאָר אזוי ריידן !...

אלעקס האט אויף איר געשאָסן מיט פייערדיקע בליקן :

— שוין צייט דו זאָלסט וויסן צווי־שען וואס פאַר א מענשן דו געפינסט זיך ! — האט ער געשריען צו איר. דו דאַרפסט דעם מאַן איבערבעטן, און קיין שום אנדער מאַן ניט באַלייוידיק !

הערסט וואס מען רעדט צו דיר...

לוסי האט זיך אין איין מאָמענט אויסגעניכטערט. די נאַנצע באַרוישונג איז בלויז שנעל אויעט פון איר. זי האט ווי א ווילדע געקוקט אַרום זיך. זי האט קוים געקאָנט באַגרייפן וואס מיט איר טוט זיך.

אין דעם געקסטן מאָמענט, ווען אלעקס ברוין האט זיך צוריק פאַרמישט צווישן עולם, האט זי זיך געגעבן א הויב אויף פון איר אַרם און אין אַרויס־געלאָפן דורך דער טיר אויף דער גאַס.

די פינסטערע נאַכט האט זי אַרומגע־כאַפּט און האט זי אזוי ווי פאַרשלונ־גען אין פייכטע אַלטע אַרעמס. זי איז געלאָפן אן אן אָטעם, אזוי ווי טויר־זענטער רייטער וואָלטן זיך געאַנט־הינטער איר.

זי האט ניט געוואוסט וואו זי גע־פינט זיך. זי איז ניט געווען באַקאַנט מיט די שמאָלע געדרייטע און פינסטע־רע גאַסן, וואו ברוין האט זי אזוי אָפט געפירט. זי איז קיינמאָל אליין דאָ ניט גע־גאַנגען, קיינמאָל אליין דאָ ניט גע־ווען.

זי האט פאַרגעסן, אז זי איז אן א העט און אן א מאַנטל. זי האט גע־פילט, ווי אירע האָר זיינען צעבלאָזן געווען פון ווינט און נאַס געוואָרן פון הערבסט רעגן. אבער זי איז געלאָפן ווייטער און ווייטער, אן א אפּשטעל, אן רו.

פון ווייטנס האט לוסי דערזען די העל־באַלויכטעטע פאַרקעט סטריט. אן אן אָטעם, מיט אונטערגעהאַקטע פיס, איז זי געלאָפן אהין.

נאָך א מינוט און זי האט זיך געפו־נען צווישן א שטראָם מענשן.

אבער וואס איז דאס ? וועך איז דער וואס גייט איר אנטקעגן, און קוקט איר אזוי שאַרף אין די אויגן אריין ? זי האט מיט שרעק פאַרדעקט דאס פּנים מיט ביידע הענט.

אנטקעגן איר איז געשטאַנען דער יונגער בען קריידער.

אויסגעוואַכט

בען האט געקוקט אויף איר מיט גרויסע, פאַרוואונדערטע אויגן : לוסי זיך... די שמאָלע פינסטערע געסלאַר זאָלן פאַר אים מער קיינמאָל ניט גע־דאַכט ווערן... אן אנדער מענש וועט ער זיין...

אין ער האט אזוי ווי א נדר געטאָן אז ביז די דאָזיקע געשיכטע וועט זיין פאַראיבער, זאָל ער זיך קיין שום פאַר־גענינן ניט דערלויבן. אפילו ניט פאַרן אין דער מאַשין, וואס ער האט ערשט געקויפט, און וועלכע ער האט געהאַט אזוי גערן. ער האט דערפאַר הנאה גע־האט צו זעען ווי לוסי לערנט זיך ביס־לאַכוויין צו טרייבן די מאַשין און ווי זי פאַרט כסדר אַרום מיט דעם יונגן אלעקס ברוין. נו, יונגע קינדער. זאָלן זיי פאַרן... זאָלן זיי הנאה האבן פון לעבן... כל זמן זיי זיינען ניט פאַר פאַלאַנטערס אין די פאַרשיידענע פּלאַנ־טערס פון לעבן...

לוסי פלעגט פאַרפאַלן ווערן אויף נאַנצע טעג און נעכט, אבער קיינער האט איר ווענן דעם א קרום וואָרט אויף זיך, ווען זי איז אויסגעגאַנגען. לוסי פלעגט אהיים קומען שפּעט ביינאַכט. אבער מר. נאָרבער האט זי זעלטן געזעען. אויב ער איז אפילו ניט געשלאָפן, איז ער יעדנפאַלס שוין געווען אויבן, ביי זיך אין צימער. מר. נאָרבער האט זיך ניט געמישט, האט קיין וואָרט ניט געזאָגט, ניט געווען אויבן, ביי זיך אין צימער. מר. נאָרבער האט זיך ניט געמישט, האט קיין וואָרט ניט געזאָגט, ניט איצט, שפּעטער, ווען ער וועט זיין צי דער קאַפּיטאַן איז אריבער, זי האט אים אליין דערלאַנגט דעם בריעף פון טראַבל... ווען ער וועט זיין ווען ער איז אריבער, מרס. נאָרבער האט אוראי קיין וואָרט ניט געזאָגט. צו איר וואָרט האט זיך לוסי סיי ווי ניט צוגעהערט.

אין אזוי האבן די עלטערן אזוי ווי מיט זייערע איינענע הענט געטרייבן זייער קינד אין די הענט פון דעם טוט־קעלרחן'עוודיקן יונגנמאַן, וועלכער איז אלעמאָל אַרומגעגאַנגען מיט א סוד אַרום זיך. לוסי האט מער ניט געקאָנט ביישטיין דעם כישוף פון זיינע אויגן און איז ווי א בלינדע, נאַכגעגאַנגען אומעטום וואו ער האט זי געפירט.

אין די אוונטן פלעגט אלעקס זי פירן אין טונקל באַלויכטענע פּלעצער וואו לוסי האט געזעען מענער און יונגע פרויען אין פרייער אויספירונג. די ער־שטע צייט האט זי דערפילט אן אי־נערלאַכן עקל צו די דאָזיקע פּלעצער. אבער ביסלאַכווייז, אונטער דער ווירי־קונג פון ברוינס זיסע רייד, און אונ־טער דעם איינפלוס פון זיסע, באַרוי־שענדיקע געטראַנקען וואס מען האט איר דאָרט דערלאַנגט, האט זי געפילט ווי דער באַרן הויבט אן ביסלאַכווייז זיך אויסגלייטן פון אונטער אירע פיס. זי איז געווען אינגאַנצן אין זיין מאַכט. אזוי ווי ער וואָלט זי היפּנאַ־טיזירט מיט זיינע שווארצע און לייכ־טענדיקע אויגן.

פרעגט... פאַרוואס האט ער ניט פאַר־לאַנגט פון איר, אז די קוים זאָל דער־שטיקט ווערן, זאָל אין קאָרט נאָר ניט אָנקומען... ער קאָן דאָך אלץ, זיין לאַ־יער...

נאָר מר. נאָרבער דערמאַנט זיך ווי מר. זייד האט איינמאָל נאָכ'ן אנדערן דערמאַנט און באַטאָנט, געזעץ איז גע־זעץ, קאָרט איז קאָרט". . .

א שווייס האט באַדעקט זיין נאַנצען קערפּער, אין אנגסטן האט ער א נאַ־צע נאַכט זיך געקיקלט אויף זיין בעט און אינדערפרי איז ער אויפגעשטאַנען מיט א קאָפּ־ווייטאָג.

ער האט אויסגעמידן צו קוקן זיין ווייב אין פּנים. ווי ער וואָלט מורא גע־האט אז מיט אין קוק אויף זיין פּנים וועט מאַטאַרע דערקאָנען וואס מיט אים קומט איצט פאַר, און אז, זי וועט זיך דערוויסן דעם אמת פון דער קלאַגע, קענן וועלכער ער דאַרף זיך איצט פאַר טויפיקן, וועט זי אים אפשר א שפּיי־טאָן אין פּנים אן וועט איינגאַנצן אוועק פון אים... א, ווען דאָס וואָלט חלילה, געשען... זי וואָלט נעהאַט רעכט אזוי צו האַנדלען, אבער זיין לע־בן וואָלט געווען רואינירט אויף איי־ביק.

אבער מאַמאַרע האט קיין זאַך ניט געפרעגט. זי האט נאָר געוואָלט וויסן צי דער קאַפּיטאַן איז אריבער. זי האט אים אליין דערלאַנגט דעם בריעף פעסט און האט אים אַרויסגעבאַלייט בין דער טיר, מיט א קוש אויף זיינע ליפּן. זי האט געפילט ווי זיינע ליפּן זיינען געווען קאַלט און אזוי ווי פרעמד מיט דעם וואס ער פילט ניט גוט און אר־בעט שווער.

מר. נאָרבער האט געווּסט זיך צו פאַרטיפן אין זיין אַרבעט און געשעפט. ער האט זיך אריינגעוואָרפן אין דער אַרבעט מיט אלע כחות, כדי עס זאָל אים בלייבן וואס ווייניקער צייט צו טראַכטן וועגן "קאָרט און געזעץ" וועג־ען דזשורי און וועגן דזשאַרזשעס. זאָל עס גיין ווי עס גייט... דער לאָיער וועט שוין טאָן וואס ער דאַרף... לאָיער זייד איז א כיטרער לאָיער, ער האט א פּאַ־ליטישן "פּול"... ער וועט אים שוין אַרויסשלעפּן!...

א, ווען ער וועט אַרויס פון דעם דאָ־זיקן טראַבל !... ער וועט אויפהייבן ביידע הענט צו גאָט... ער וועט זיך פאַרשווערן מער אויף א פרעמדער פרוי ניט א קוק צו טאָן... ער וועט קיינמאָל פון הויז ניט אַרויסגיין... ער וועט זיך טוליען צו זיין ווייב, וועט זוכן שוין ביי איר... ער וועט פאַר־ברענגען אלע שלעכטע וועגן הינטער־א דזשורי ? ער קאָן דאָך ניט אנווייזן דער דזשורי ווי אזוי זי זאָל אים משפּט'ן !

אבער אויך די דזשורי האט אים ניט אזוי שטאַרק באַאומרואיקט. מער פון אלץ האט ער זיך געשראָקן ווען די מעשה וועט אַרויס אין דער עפנטלאַכ־קייט, ווען אלע צייטונגען וועלן אנ־הייבן שרייבן דערפון, מיט גרויסע, שרייענדיקע "קעפּ". א קלייניקייט, אזא פעגאַטיע ! אז אנגעזעענער פאַמיליע מאָן, א פאָטער פון קינדער, א מאַן פון א שיינער געזונטער פרוי... אנגעזעענ־ען פון אַלע דערלאַנגט דעם בריעף... ווי וועט זיין ווייב קאָלט אן אזוי ווי פרעמד מיט דעם וואס ער פילט ניט גוט און אר־בעט שווער.

מר. נאָרבער האט געווּסט זיך צו פאַרטיפן אין זיין אַרבעט און געשעפט. ער האט זיך אריינגעוואָרפן אין דער אַרבעט מיט אלע כחות, כדי עס זאָל אים בלייבן וואס ווייניקער צייט צו טראַכטן וועגן "קאָרט און געזעץ" וועג־ען דזשורי און וועגן דזשאַרזשעס. זאָל עס גיין ווי עס גייט... דער לאָיער וועט שוין טאָן וואס ער דאַרף... לאָיער זייד איז א כיטרער לאָיער, ער האט א פּאַ־ליטישן "פּול"... ער וועט אים שוין אַרויסשלעפּן!...

א, ווען ער וועט אַרויס פון דעם דאָ־זיקן טראַבל !... ער וועט אויפהייבן ביידע הענט צו גאָט... ער וועט זיך פאַרשווערן מער אויף א פרעמדער פרוי ניט א קוק צו טאָן... ער וועט קיינמאָל פון הויז ניט אַרויסגיין... ער וועט זיך טוליען צו זיין ווייב, וועט זוכן שוין ביי איר... ער וועט פאַר־ברענגען אלע שלעכטע וועגן הינטער־דעגען אלע שלעכטע וועגן הינטער־

פאַלגט נאָך

פאַר דעם

דערעפענונגס אנאָנס

אוועך דעם דאָזיקן פּלאַץ

ווענן דעם רעדוואוד פּאַבליק מאַרקעט

ב. כישווין, מענערזשער — פאַרנער רעדוואוד און מיין סטריט

מיר דרוקן

פון א ביזנעס קאַרטל ביז א בוך

אידישע וואָרט

איז די גרעסטע אידישע פּרינטינג שאָפּ אין קאַנאַדע

א דאַנק אונזער נייער גרויסער מאַשין

קאָנען מיר איצט אַרויסגעבן

נ׳ בעסערע און שענערע אַרבעט אין דער קירצסטער צייט

ספּעשל פאַר קאַנטרי סטאָרקיפּערס

שיקט אונז צו אייערע

סייל פּאָסטערס

מיר האָבן אלע מעגלאַכקייטן צו דרוקן די שענסטע סייל פּאָסטערס אין 24 שטונדן

אלע זיינען צופריידן פון אונזער פּרינטינג אַרבעט

THE ISRAELITE PRESS LIMITED

165 Selkirk Ave. -:- Phones: 52 213-55 409

ער האָט אויסגעביטן זיין אידישע מאַמע אויף א נוי׳אישע ווייב

פון מאַרק סאַרדעל

ד. ה. איז געווען דער קרבן פון גע־מישטער הייראַט; דער קרבן פון א לי־בע צו א קריסטלאַך מיידל, וואס ער האט ניט געעקנט אין זיך דערשטיקן, וואס ער האט ניט געעקנט באַקעמפן. ער איז זגעפאַלן א קרבן אין דעם דאָזיקן קאַמף, און פאַר דער מוטער איז גע־בליבן ניט נאָר ווייטיק, נאָר אויך בושה

ווייל ד. ה. האט זיך קיינמאָל ניט נעקענט איינגאַנצן אויעקרייסן פון דעם אידן וואס איז געלעגן באַהאַלטן אין אים, און וועלכן די מאַמע האט פון קינדהייט אן איינגעפּלאַנצט אין אים. ד. ה. האט געמאַכט דעם זעלבן טעות וואס א סך אזעלכע ווי ער באַזן וועגן זיי מיינען, אז מ׳קאָן לעבן א דאָפּעלט לעבן, א צווייענדיק לעבן, א לעבן וואס טייקט זיך צווישן אידישער רעליגיע און א פרוי, מיט פרום קריסטלאַכע זינען

ווייל פונקט אזוי ווי ער האט גע־טראָגן אין זיין האַרץ די לעצטע סימ־נים פון אידישער רעליגיע, אזוי האט זיין ווייב זיך געוואָרימט אינ׳ם ליכט פון דער קריסטלאַכער רעליגיע. פונקט אזוי ווי אים האט געצויגן ראש השנה און יום־כּפּור אין שול אריין, און פונקט ווי ער האט געוואָלט זיין א איד אום פּסח און אפילו א איד אום שבת, פונקט אזוי איז זיין פרוי געווען קריסטן אין יערן טאָג פון דער וואָך.

ווען ד. ה. האט זיך באַקענט מיט דער דאָזיקער קריסטלאַכער מיידל, איז ער געווען עטלאַכע און צוואַנציק יאָר אלט. ער האט געפילט, אז ער קען ניט ביישטיין דעם פייעריקן בליק פון אירע אויגן. און עס האט זיך אנגעהויבן א מלחמה אין זיין האַרצן : וועמען זאָל ער אויסקלייבן ? דאָס יונגע שיינע מיידל, אדער די אלטע, געקייטשטע מאַמע ? פאַרשטייט זיך, אז דאָס יונגע מיידל האט געזיגט. איבערהויפּט נאָך האט זיך אים ניט געשטעלט אין וועג פון זייגע רעליגיעזע אנזיכטן.

און אזוי האט ער איינגעשטעלט זיין לעבן. און אזוי האט ער נעמיינט וועט עס גיין כסדר, אז איבערשלאָג. אזוי האט ער אָפּגעהיט דעם פאַטערס יאָר־צייט, נעאַנגען אין שול, געזאָגט קדיש, און אין דער זעלבער צייט איז זיין קריסטלאַך ווייב געגאַנגען אין קירך און געזונגען ליכט פאַר דער הייליקער מאַריע.

אבער עס האט ניט אויסגעהאַלטן. אט די דאָזיקע צווייענדיקייט האט אונ־טערגעגראָבן זיין לעבן. ער האט אין דער שטיל זיך געפילט געבונדן. ער האט ניט געהאַט קיין פרייען ווילן, כאָטש קיינער איז, דאָכט זיך, אים ניט געשטאַנען אין וועג.

גאַנץ אפט פלעגט ער זיך אריבער־כאַפּן צו דער מוטער. ער פלעגט איר אַלעמאָל ברייגנען געלט און אלעמאָל האט ער זיך אויסגערעדט דאָס האַרץ פאַר איר. ניט איין מאָל איז אויסגעקער־מען ווען ער פלעגט דער מוטער דער־קלערן, אז כאָטש ער האט ליב זיין ווייב און וועט זיך קיינמאָל ניט שיידן מיט איר, וועט ער אבער אויף אייביק בלייבן ביי זיך אין האַרצן א איד, און אז זיין מוטער שוין שטאַרק.

ער האט ניט געוואוסט, דער אומ־גליקלאַכער, אז נאָך זיין טויט וועט איר־דער זיין טויטן קערפּער ווידער געפירט ווערן דערוילבער קאַמף צווישן זיין מר־טער און דער ווייב, ווי דאָס איז גע־ווען ווען ער האט געלעבט. פריער האט די מוטער געזוכט אַרויסצווייען איר זון פון איינפלוס פון זיין קריסטלאַ־כער פרוי און נאָך זיין טויט האט די זעלבע מוטער געזוכט אַרויסצווייען איר זונס קערפּער פון דער נויאישער סעמעטערי, אין ביידע מאָל האט זי פאַרלאָרן.

און אזוי איז פון דער וועלט געגאַנ־גען א יונגער מענש מיט א צעבראָכן האַרץ, מיט א צעבראָכן געמיט, וואס זייגענער וועט מסתמא קיינמאָל ניט וויסן ווי שטאַרק ער האט געליטן. מיר אבער, די וואס לעבן — ווייסן אז ער איז געווען א קרבן פון דער דאָזיקער געמישטער חתונה צרה, פון וועלכער עס קומט אונז אויס אזויפיל צו ליידן.

— א, אלעקס, דער מאַן !... — האט זי אויסגערופן און האט אויסגע־שטרעקט אירע הענט קעגן אים.

— פאַרוואס האסטו אים א שליי־דער געטאָן ? — האט אלעקס געפרעגט מיט כעס.

— א, אלעקס ! — האט זי געשטאָ־מעלט — האסט געראַרפט זעען וואס ער האט מיר געטאָן !...

— ער האט געטאָן וואס אלע טוען !

— האט אלעקס זיך געבייזערט — און אויב דו ווילסט דאָ פאַרברייגנען דאַרפסטו ניט זיין בעסער ווי יענע אלע...

— א, אלעקס ! — גאָט מיינער !

— האט לוסי אויסגערופן און האט זיך א כאַפּ געטאָן ביים קאָפּ — וואס זייט־נען דאָס פאַר א רייד ! ווי קענסטו נאָר אזוי ריידן !...

אלעקס האט אויף איר געשאָסן מיט פייערדיקע בליקן :

— שוין צייט דו זאָלסט וויסן צווי־שען וואס פאַר א מענשן דו געפינסט זיך ! — האט ער געשריען צו איר. דו דאַרפסט דעם מאַן איבערבעטן, און קיין שום אנדער מאַן ניט באַלייוידיק !

הערסט וואס מען רעדט צו דיר...

לוסי האט זיך אין איין מאָמענט אויסגעניכטערט. די נאַנצע באַרוישונג איז בלויז שנעל אויעט פון איר. זי האט ווי א ווילדע געקוקט אַרום זיך. זי האט קוים געקאָנט באַגרייפן וואס מיט איר טוט זיך.

אין דעם געקסטן מאָמענט, ווען אלעקס ברוין האט זיך צוריק פאַרמישט צווישן עולם, האט זי זיך געגעבן א הויב אויף פון איר אַרם און אין אַרויס־געלאָפן דורך דער טיר אויף דער גאַס.

די פינסטערע נאַכט האט זי אַרומגע־כאַפּט און האט זי אזוי ווי פאַרשלונ־גען אין פייכטע אַלטע אַרעמס. זי איז געלאָפן אן אן אָטעם, אזוי ווי טויר־זענטער רייטער וואָלטן זיך געאַנט־הינטער איר.

זי האט ניט געוואוסט וואו זי גע־פינט זיך. זי איז ניט געווען באַקאַנט מיט די שמאָלע געדרייטע און פינסטע־רע גאַסן, וואו ברוין האט זי אזוי אָפט געפירט. זי איז קיינמאָל אליין דאָ ניט גע־גאַנגען, קיינמאָל אליין דאָ ניט גע־ווען.

זי האט פאַרגעסן, אז זי איז אן א העט און אן א מאַנטל. זי האט גע־פילט, ווי אירע האָר זיינען צעבלאָזן געווען פון ווינט און נאַס געוואָרן פון הערבסט רעגן. אבער זי איז געלאָפן ווייטער און ווייטער, אן א אפּשטעל, אן רו.

פון ווייטנס האט לוסי דערזען די העל־באַלויכטעטע פאַרקעט סטריט. אן אן אָטעם, מיט אונטערגעהאַקטע פיס, איז זי געלאָפן אהין.

נאָך א מינוט און זי האט זיך געפו־נען צווישן א שטראָם מענשן.

אבער וואס איז דאָס ? וועך איז דער וואס גייט איר אנטקעגן, און קוקט איר אזוי שאַרף אין די אויגן אריין ? זי האט מיט שרעק פאַרדעקט דאָס פּנים מיט ביידע הענט.

אנטקעגן איר איז געשטאַנען דער יונגער בען קריידער.

אויסגעוואַכט

בען האט געקוקט אויף איר מיט גרויסע, פאַרוואונדערטע אויגן : לוסי

(ווייטערער קומט)

:-: צו פאַרקויפן :-:
FOR SALE

א 8 רום הויז, פולי מאָדערן, אוק פינישינג, מיט א גאַראַדזש. אויסגע־פיקסט אין פּורדסט קלאַס קאַנדיישאָן, אין קאַלערדזש עוועניו צווישן בלאָק פון מיין סטריט. א גרויסער סנעפּ. מון באַלד פאַרקויפט ווערן.

צו פאַרדענטן

2 נייע בריק באַנגאַלאָוס, 5 רומס, מיט א סאָן רום, אוק פינישינג, אוק פלאָרס. ווען זיין פאַרטיק צו אריינ־מיפן דעם 1טן סעפּטעמבער. רענט $45 א מאָנאַט.

א פולי מאָדערן הויז פון 8 רומס, מיט הייסע וואַסער באַהייצונג, פייער פּלייס, אוק פינישינג, א לאָנדרי אין בייסמענט, א גאַראַדזש. א וואונדער־באַדער גרויסער לאָט, אין קאַטהעדראַל עוועניו. איסט פון מיין סטריט. רענט $45 א מאָנאַט.

5 רום סוויט, פולי מאָדערן, נייע אויסגעדעקאָרירט, אין פּריטשאַרד עוו. רענט $22 א מאָנאַט.

אינשורענס פאַר אלערליי צוועקן.

נעלט צו לייען אויף ביליקן אינטע־רעסט.

Sheps Agencies Ltd.

804 מיין סטריט

טעלעפאָנס 761 55 און 807 53

צו פאַרקויפן א 6 רום הויז, פולי מאָ־דערן. זיך ווענדן אין 357 אבערדין עוו. טעלעפאָן 792 54. קיינע אגענטן.

פריישער אמעריקאַנער כריין, אונערקעס, א פונט ..... 25 ס. 1 ס. .....

מידלטשווירטש פאַרמערס מאַרקעט

88½ דערבי סטריט, טעל. 54 179

:-: פערזענלאַכעס :-:
PERSONAL

היים און אפּיס פאַרניטשור פאַרלאַנגט

פאַר מזומן געלט.

KILSHAW'S

Auctioneers

Canada Bldg. Phone 29 040

מאָטאָר טוריסטן

מיר מאַכן פאַרבינדונגען צווישן מאָ־טאָריסטן און פאַסאַזשירן, אויף א שער עקספּענס באַזיס. באַראָטונג פריי.

Auto Transportation Bureau

382 Donald St. Phone 86 139

GIBBONS UPHOLSTERY & METAL WORKS

צוזאַמענשטעלונג אַרבעט א ספּעשעלטי

עקספּערט אַרבעט

דאַראַייטאַרס, באַרד אַרבעט, טאַפּס, אפּאַלסטערי

144-6 Fort St., cor. York

Phone 22 667

שדכנים ביזאַ

ליידיס און דזשענטלמען פון יערן עלטער און קאָנס. אייניקע פון פעלן און היימען, נאָר זיי זיינען אינטאַנס; פרווא־מע ערנסטאַמע שידוכים אראַנזשירט, שטרענג נעהיים. זייער קלייניע שדכנות נעלט. קומט אַרויר שרייבן — די מענערדשער, רום 2, 982 דאַנאַלד סט., 4 מיין פון נאָר דיים עוועניו.

מעריצינישער מאַסאַזש

פרט. ה. עדעלסטאַוויי, פּראַפעסיאָנעלע מאַסאַזשיסטן, אויסגעפּרובירטער דערפאָלג אין באַהאַנדלונג פאַראַליזיס און אלע פאָרמס פון רומאַטיזם.

838 SOMERSET BLOCK

Ph. 88 066 Res. 56 766

PERFECT-O-LITE

מאַכט דאָס טרייבן ביי נאַכט זיכערער ווי ביי טאָג. א פאָרבע איבער א נאַכט קאָסט אייך נאָרגענס. פאַרלאַנגט עס. מר קינאָן, 672 האַפּערן עוועניו.

געשעפט געלעגנהייטן
באַנקראָטירטער געשעפט

דעליקאַטעסן, פרוט און גראָסערי אין אויסגעצייכנטן לאָקיישן וואו פע־איקער מאַן קאָן מאַכן פיל מער ווי א לעבן, קאָן די וואָך געקויפט ווערן פאַר האַלב פרייז, אויב אייער קרעדיט איז גוט קאָנט איר עס קויפן מיט קליינעם קעש. גערייניקט, עס וועט שנעל פאַר־קויפט ווערן צו דעם ערשטן בעסטן געשעפטסמאַן. אינפאָרמאַציע בלויז אין אַפּיס.

פוירניישינגס און דריי גודס, א גר־טער געשעפט מיט גרויסע מעגלאַכקייט־טען. איר קאָנט עס קויפן מיט $3,000 קעש.

אויב איר ווילט א געשעפט, זעט

ח. פערלמאַן און נ. זעלטשען

MUTUAL AGENCIES

874 Main St. Phone 51 000

:-: צו פאַרדענטן :-:
FOR RENT

צו פאַרדענטן א שיינעם 3 רום סוויט אין באַלטיק אַפּאַרטמענטס. מעסיקער רענט. זיך ווענדן צום קערטייקער, סוויט "די", טעלעפאָן 668 56.

צו פאַרדענטן א גרויסע אויבן פון 5 גרויסע רומס 2טן פלאָר, ניי דעקאָרירט, הייס־סע וואַסער אימער, קאָכיק ווערענדע, סטים באַהייצונג. $40 א מאָנאַט, קאָן מוזן סעפּטעמבער 1טן. 390 סעל־קירק עוועניו. טעלעפאָן 061 56.

צו פאַרדענטן 3, 4 און 5 רום סוויטס, עלעקטריש סטאָוויס, אין אוראַרא בלאָק, סעלקירק עוועניו. ביי־ליקע רענט. טעלעפאָן 488 56.

שטעלע פאַרלאַנגט
SITUATION WANTED

יונגערמאַן זוכט שטעלע אין קאַנטרי צו לערנען מיט קינדער אידיש און העב־רייאיש. גוטע רעפערענס. פאַרלאַנגט געהאַלט צו באַצאָלן אויסגאַבן אין הייר־פּקול ווענדן ד. א. ווו. באַקס 6504.

א דערפאַרענער נוטער העברייאיש־אי־דישער לערער. א געוועזענער לערער אין א אידישער נימנאַזיע, א סינגלמאַן זוכט א שטעלע ביי א פאַמיליע אין א קאַנטרי. האט דערפאַרענס. קליינער געהאַלט. זיך ווענדן צו "דאָס אידישע וואָרט" באַקס 6463.

אַרבעטער פאַרלאַנגט
HELP WANTED

פאַרלאַנגט א קלערק, א פעאיקן ווינראַו דרעסער און שאַראַרד שרייבער. מוז האָבן דערפאַרונג אין דזשענטס פאַרניי־שינגס און שיך. ניט פאַרהייראַטעט מאַן אין בעסער. אומדערפאַרענע זאָלן זיך ניט ווענדן. זיך ווענדן צו באַפאַלאָ קאַפּ קאָמפּאַני, 296 מעקדערמאָט עוועניו, צווישן 5.30 און 6 נ. מ.

אין שטאָט, אין די ביטשעס און אויף אלע הייזער

אויב איר דאַרפט איבערמופן, אדער וועלט ס'אין טראַנספּאָרט אַרבעט

טעלעפאָנירט צו

סימקינס טראַנספּאָר, 52 540

איר וועט זיין זייער צופריד!

אדרעס ביי אונז אייערע

האַלץ

די בעסטע האַלץ צו ביליקע פּרייזן

Simkin's Transfer

456 Stella Ave. Ph. 52 540

אדווערטייזט אין "דאָס אידישע וואָרט" — עס וועט זיך אייך באַצאָלן

Classified Section
קלאַסיפייד סעקשאָן

ספּעציעלע פּרייזן פאַר אַרווערטייזינג אין דער קלאַסיפיצירטער אָפּטיילונג:

אין מאָל, 5ס. פּער אַינייט לייַן — 3 מאָנאַטן, $2.15 אַינייט לייַן

פאַר א וואָך, 20ס. " " — 6 מאָנאַטן, $4.00 " "

פאַר א מאָנאַט, 75ס. " " — פאַר 1 יאָר, $7.50 " "